

Rutiner for utveksling av informasjon mellom Mattilsynet og landbruksforvaltningen i saker om dyrevelferd

Rutiner av 8.mai 2014, sist endret 19.06.2020

Den generelle samarbeidsavtalen av 20. desember 2007 mellom Mattilsynet og Landbruksdirektoratet legger til rette for at etatene samarbeider og utveksler informasjon. Rutinene for utvekslingen av informasjon i dyrevelferdssaker er vedlegg til samarbeidsavtalen. Formålet med rutinene er å sikre god informasjonsflyt mellom Mattilsynet og landbruksforvaltningen (dvs. landbrukskontoret i kommunen, landbruksavdelingen hos Fylkesmannen og/eller Landbruksdirektoratet) i saker der det foreligger brudd på regelverket for dyrevelferd. Rutinene gjelder informasjon om dyrehold med produksjonsdyr og om slakterier.

Regelverket

- Lov 19. juni 2009 nr. 97 om dyrevelferd og forskriftene om dyrevelferd stiller krav til bøndene og de andre aktørene i landbruket. Dyrevelferdsloven § 5 krever at enhver som har grunn til å tro at dyr blir utsatt for mishandling eller alvorlig svikt vedrørende miljø, tilsyn og stell, snarest mulig skal varsle Mattilsynet eller politiet. Mattilsynet fører tilsyn med aktørene og kan fatte nødvendige enkeltvedtak for å få dem til å følge regelverket. Dyrevelferdsloven gir Mattilsynet hjemmel for ulike enkeltvedtak, som pålegg etter § 30 (herunder avvikling av dyrehold) og aktivitetsforbud etter § 33.
- Etter forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2 er det et grunnvilkår at foretaket må drive vanlig jordbruksproduksjon for å være berettiget tilskudd. Alvorlige brudd på dyrevelferdsregelverket kan medføre at dette grunnvilkåret ikke er oppfylt. Tilskuddsregelverket på reindriftsområdet har hjemmel for avkorting av tilskudd ved brudd på lover og forskrifter for reindriftsnæringen, herunder dyrevelferdsregelverket. Andre forskrifter om tilskudd har tilsvarende bestemmelser om vanlig jordbruksproduksjon og/eller bestemmelser om avkorting ved brudd på annet regelverk.

For å kunne håndheve disse reglene har landbruksforvaltningen behov for informasjon om vedtak fra Mattilsynet ved alvorlige brudd på dyrevelferdsregelverket. Det er landbruksforvaltningen som på selvstendig grunnlag og ut fra eget regelverk skal vurdere om informasjonen fra Mattilsynet har betydning for vedtak om tilskudd.

Taushetsbelagte opplysninger kan utveksles mellom forvaltningsorganene i medhold av forvaltningsloven § 13b første ledd nummer 5, når utvekslingen av slik informasjon anses nødvendig for å fremme avgiverorganets oppgaver. Personlige opplysninger som ikke antas relevante, skal sladdes eller fjernes før utvekslingen.

Rutiner for utveksling av informasjon

1. Mattilsynet lokalt bør informere landbruksforvaltningen så tidlig som mulig hvis de blir kjent med dyrevelferdssaker som kan komme inn under denne rutinens punkt 3 om formell melding. Informasjonen kan skje muntlig, gjennom e-post eller som brev. Ved varsel om vedtak om forhold nevnt i avtalens punkt 3 skal landbruksforvaltningen informeres samtidig som varselet blir sendt til parten. Det samme gjelder ved politianmeldelser som kan føre til dom om aktivitetsforbud. Hensikten med informasjonen er primært at landbruksforvaltningen skal kunne avvente å fatte vedtak om tilskuddsutbetaling. Se punkt 5 for nærmere beskrivelse av hvem i landbruksforvaltningen som skal kontaktes om hvilke saker.

2. Kommunen, fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet skal alltid varsle Mattilsynet når de har berettiget grunn til å mistenke brudd på dyrevelferdsregelverket. Mistanken varsles som en bekymringsmelding på [www.mattilsynet.no/om Mattilsynet/varsle oss](http://www.mattilsynet.no/om/Mattilsynet/varsle_oss). Hensikten med varselet er at Mattilsynet skal kunne avdekke og følge opp alvorlige brudd på dyrevelferdsregelverket.
3. Mattilsynet skal sende formell melding til landbruksforvaltningen (se punkt 5) om vedtak fattet i saker som gjelder alvorlige brudd på dyrevelferdsloven. Oversendelsen skal skje i form av kopi av vedtaket med et forklarende oversendelsesbrev i hht fastsatt mal. Det skal sendes melding i saker som gjelder:
 - a) forbud mot hold av dyr
 - b) hel eller delvis avvikling av dyrehold
 - c) kronisk dårlige dyrehold: regelbrudd som vedvarer eller gjentar seg over tid trass i vedtak fra Mattilsynet, slik at uforsvarlig tilsyn, stell og/eller levemiljø påfører alle eller mange av dyrene unødige påkjenninger og belastninger (dyrevelferdsloven § 23 og § 24). Mattilsynets mål i slike saker er avvikling av dyreholdet dersom varig bedring innen kort tid ikke er et sannsynlig resultat
 - d) alvorlig vanskjøtsel av dyr: regelbrudd som har ført til at mange av dyrene i dyreholdet er døde eller må avlives på grunn av uforsvarlig tilsyn, stell og/eller levemiljø (dyrevelferdsloven § 23 og § 24). Til forskjell fra kronisk dårlige dyrehold er dette engangshendelser der vanskjøtselen er så alvorlig at det ikke er aktuelt å bruke opptrappende virkemidler for å rette på forholdene
 - e) grove regelbrudd i slakterivirksomhet knyttet til inntransport, håndtering, bedøving og avlivning av dyr, herunder
 1. grove, gjentatte eller vedvarende regelbrudd som har rammet mange dyr (dyrevelferdsloven § 11 og § 12) og dermed viser systematisk svikt
 2. hel eller delvis tilbaketrekking av godkjenning som slakteri eller transportør
 - f) brudd på krav om mosjon på beite for storfe (forskrift om hold av storfe § 10) eller beite for småfe (forskrift om velferd for småfe § 24)
 - g) dispensasjon fra krav om mosjon på beite for storfe (forskrift om hold av storfe § 10) eller beite for småfe (forskrift om velferd for småfe § 24)
4. Mattilsynet skal informere parten om at melding om vedtaket vil bli sendt til landbruksforvaltningen i hht denne rutinen om informasjonsutveksling. Dersom vedtaket gjelder aktivitetsforbud for en ansatt, skal også virksomheten informeres. Det skal fremgå at landbruksforvaltningen på selvstendig grunnlag vil vurdere om forholdet skal føre til avslag på søknad eller tilbaketrekking av tilskudd. Parten skal også ha kopi av meldingen fra Mattilsynet til landbruksforvaltningen.
5. I saker som gjelder jordbruksforetak, skal Mattilsynet sende informasjonen i hht pkt 1 og meldingen om vedtaket i hht pkt 3 til både den aktuelle kommunen og til fylkesmannen. I saker som gjelder slakteri, skal Mattilsynet sende informasjonen/meldingen til tips@landbruksdirektoratet.no. Landbruksforvaltningen kan be om ytterligere dokumentasjon fra Mattilsynet ved behov.
6. Landbruksforvaltningen skal informere Mattilsynet om hvilket utfall meldinger om brudd på dyrevelferdsregelverket (jf. avtalens punkt 3 a – e) har hatt for tilskuddsutbetalingen, f.eks. i form av at Mattilsynet settes som kopimottaker på landbruksforvaltningens vedtaksbrev. Dette skal gjøres i alle tilfeller hvor Mattilsynet har sendt melding om en sak til landbruksforvaltningen, både når saken medfører reaksjon i tilskuddsutbetalingen, og når det ikke medfører noen reaksjon.
7. Dersom utfallet av en sak Mattilsynet har sendt melding om, blir endret i klagesaksbehandling, i retten e.l., eller det skjer en annen utvikling i saken som det er relevant for landbruksforvaltningen

å kjenne til, skal Mattilsynet sende informasjon om dette til det forvaltningsorganet som tidligere har fått melding om den aktuelle saken.

8. Mattilsynets hovedkontor og Landbruksdirektoratet skal ha jevnlig møter for å følge opp disse rutineene. Mattilsynets regioner og Fylkesmannen skal også ha jevnlig møter om dette. Det oppfordres til tilsvarende møter mellom Mattilsynets avdelinger og kommunene. Slik lokal kontakt skal legge til rette for god informasjonsflyt om aktuelle saker.
9. Mattilsynet skal gi Landbruksdirektoratet en årlig oversikt over alle saker som det er sendt melding om til landbruksforvaltningen i hht pkt 3. Oversikten skal som et minimum vise foretaksnavnet, overordnet organisasjonsnummer, kommunenummeret for den enkelte saken og hvilken bokstav under punkt 3 saken gjelder. Oversikten fra foregående år skal sendes innen 1. mars.
10. Landbruksdirektoratet skal gi Mattilsynets hovedkontor en årlig oversikt over saker hvor brudd på dyrevelferdsregelverket har resultert i at produksjons- og avløsertilskuddet har blitt avslått med hjemmel i forskrift om produksjonstilskudd § 2. Oversikten skal som et minimum vise foretaksnavnet, organisasjonsnummeret, kommunenummeret og hvilke(t) dyreslag avslaget gjelder. Oversikten fra foregående år skal sendes innen 1. april.

Denne avtalen er elektronisk godkjent per e-post av:

Karen Johanne Baalsrud, avdelingsdirektør i Mattilsynet og Nils-Einar Eliassen, avdelingsdirektør i Landbruksdirektoratet

—